

המשכיות עסקית בצל נגיף הקורונה:
המלצות לצמצום התפשטות הנגיף במפעלים והבטחת רציפות הייצור

גרסה מותאמת – 10.6.2020

התפשטות נגיף הקורונה בעולם ובישראל הינו אחד האתגרים המשמעותיים עימם מתמודדת הכלכלה העולמית, וחשיבות רציפות הייצור ושרשראות האספקה בתעשייה.

בחודשים האחרונים פעלה התאחדות התעשיינים במטרה להביא הבאות לצמצום הסיכון במפעלים ולמניעת הידבקות, במטרה לאפשר את רציפות הייצור במפעלים לצד שמירה על בריאות העובדים, גם תחת החמרה במצב התפשטות נגיף הקורונה.

מרבית הוראות הנוהל הוטמעו בתקנות שעת החירום השונות. עם זאת, לצד הנחיות משרד הבריאות והרשויות למניעת ההתפשטות הנגיף בישראל, ישנה החובה להביא לרציפות ושימור יכולות הייצור בתעשייה הישראלית, זאת במטרה להבטיח את המשך אספקת המוצרים והשירותים במשק, תוך הקפדה על מניעת התפשטות הנגיף בקרב עובדי המפעלים ולפיכך גובש קובץ המלצות זה אשר בתחומים מסויימים הינו מחמיר יותר מן התקנות ועל כן על כל מפעל לאמץ המלצה זו או אחרת בהתאם למאפייניו, יכולתו ליישמה וגורמי הסיכון שאופיינו.

יודגש כי מדובר בהמלצות בלבד אשר אינן מתאימות בהכרח לכל חברה, וכי על כל חברה לפעול בהתאם למאפייניה, לשיקוליה ולגורמי הסיכון בתחומה.

חלק א' – צעדים למניעת התפשטות נגיף הקורונה בתחומי החברה והבטחת המשכיות עסקית

1. **פעילויות חיוני, סניטציה וניקיון לשמירה על היגיינה**
 - 1.1. שמירה על המלצות משרד הבריאות וצו בריאות העם העדכניים;
 - 1.2. חידוד הנחיות שמירה על היגיינה במפעל והדרכת העובדים;
 - 1.3. הצבת **עמדות חיוני ידיים** ברחבי המפעל;
 - 1.4. הקפדה על **ניקוי וחיטוי משטחים** בעמדות עבודה, קווי ייצור, מוקדי התכנסות וחללים משותפים בין משמרות;

2. **הקפדה על חובת עטיית מסכה ע"י העובדים**
 - 2.1. על העובד לעטות מסכה בכל עת בהתאם לצו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), תש"ף-2020
 - 2.2. **ניתן לפטור מעטיית מסכה במקרים הבאים:**
 - א. עובד השווה לבדו, או שני עובדים לכל היותר השוהים בקביעות באותו חדר / משרד, ובתנאי שנשמר ביניהם מרחק של 2 מטרים לפחות;
 - ב. העסקה ב-open space עם מחיצות בגובה של 2 מטרים לפחות בין עובד לעובד, וכן **בעבודה בישיבה בלבד במידה וגובה המחיצה בין אדם לאדם היא 1.20 מטר לפחות;**

3. **הקפדה על צוותי עבודה קבועים ושמירה על מרחק פיסי**
 - 3.1. שמירה על מרחק 2 מ' בין העובדים ככל שניתן;
 - 3.2. עבודה בצוותים קבועים ככל הניתן;
 - 3.3. מומלץ לבצע הפרדה מלאה בין עובדי מטה ומנהלה לבין מחלקות הייצור בפעילויות שונות וכן להימנע מהתקהלויות והתכנסויות עובדים לא הכרחיות בשטח החברה;

4. בקרה אחר כניסת עובדים ו/או גורמי חוץ

- 4.1. הימנעות מביקורי חוץ לא הכרחיים במפעל. ככל גורמי חוץ ומבקרים יחתמו על הצהרת בריאות ויחולו לגביהם כלל התנאים ב'שמירה על כללי היגיינה' לעיל;
- 4.2. יש לבצע מדידת חום בכניסה למפעל, ככל שניתן, בהתאם לתקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש - הגבלת פעילות), התש"ף-2020;
- 4.3. יש לתשאל את העובדים ו/או המבקרים על היעדר חום מעל 38°, היעדר שיעול ותסמינים וכי לא באו במגע עם חולה קורונה בשבועיים האחרונים;

5. ישיבות, התקהלויות והתכנסויות בשטח המפעל

- 5.1. בהתאם לצו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), תש"ף-2020
- 5.2. מותרת התקהלות והתכנסות עד 50 עובדים לכל היותר, במבנה או שטח פתוח, תוך שמירה על מרחק מינימאלי של 2 מטר לפחות בין המשתתפים וכן עטיית מסכה בהתאם לכללים לעיל;
- 5.3. במידה שלא ניתן לשמור על מרחק, יש להשתמש באמצעים אחרים למניעת הדבקה.

6. הסעות עובדים

6.1. רכב פרטי או במונית

- א. נסיעה עד 3 נוסעים ברכב (נהג ושני נוסעים), כאשר שני הנוסעים הנוספים יושבים מושב האחורי עם מרחק ביניהם
- ב. העובדים ברכב עובדים באותה משמרת עבודה מוכרת וקבועה.
- ג. העובדים והנהג יעטו מסיכה לאורך כל הנסיעה.
- ד. אוורר ע"י פתיחת חלונות הרכב.

6.2. אוטובוס או או רכבי הסעה

- א. ללא הגבלה על מספר הנוסעים בהסעה, אך יש לשמור על המושבים שמאחורי הנהג פנויים.
- ב. אין לאפשר העלאת נוסע עם חום גוף מעל 38°, או עם שיעול או קושי בנשימה (למעט שיעול או קושי בנשימה הנובע ממצב כרוני כגון אסתמה או אלרגיה אחרת).
- ג. יש להקפיד על עטיית מסכה במהלך כל הנסיעה, באחריות הנוסע. עובד לא יעלה על הסעה אם הוא לא עוטה מסכה, למעט מקרים בהם הנוסע פטור מעטיית מסיכה בהתאם לצו.
- ד. יש להקפיד על אוורר וחיטוי הרכב לאחר כל נסיעה.
- ה. כלל העובדים בהסעה עובדים באותה משמרת עבודה מוכרת וקבועה (קפסולה), ולהקפיד על נסיעה לצד נוסע קבוע, ככל שניתן.
- ו. בימים חמים מאוד ניתן להדליק מזגן ברכב.
- ז. באחריות כל עובד, לאחר כל נסיעה, להקפיד על שטיפת ידיים, שימוש באלכוהול או ניוגון במגבונים לחים, ולהימנע ממגע פיזי, עם יתר נוסעי ההסעה.
- ח. יש לנקות את המשטחים בהם נוגעים בתדירות גבוהה (כדוגמת: ידיות, כפתורים, מתגים) בעזרת מים וסבון או אקונומיקה, בהתאם לניקוי וחיטוי משטחים

7. הפסקות/ארוחת צהרים :

- 7.1. ככל שניתן, כל עובד יאכל במחלקה ו/או המשרד בו הוא עובד ;
 - 7.2. הפעלת חדרי אוכל הינה בהתאם להנחיות לבתי אוכל - בית קפה, מסעדה, בר או מועדון ללא ריקודים ;
 - 7.3. מספר העובדים המקסימאלי השוהים בו זמנית בחדר האוכל, **לא יעלה על 100 עובדים או 85% מהתפוסה המקסימאלית, כנמוך מביניהם.**
 - 7.4. **המרחק בין השולחנות יהיה 1.5 מטר לפחות.**
 - 7.5. יש להקפיד כי **העובדים ישהו בחדר האוכל בקבוצות קבועות**, וכן יש להקפיד על ישיבה בשולחנות האוכל בקבוצות קבועות, ככל שניתן.
 - 7.6. יש להנחות את העובדים על **שמירה קפדנית של כללי היגיינה ובכלל זה שטיפת ידיים.**
 - 7.7. **קבלת המנות תהיה באמצעות הגשה בלבד**, בין אם לשולחן הישיבה או לעמדת איסוף. ניתן להפעיל מזונן אוכל מרכזי, ובלבד שהגשת המזון לצלחת האורח תיעשה על ידי איש צוות.
 - 7.8. **יש להקפיד על שמירת כללי היגיינה, לכל הפחות פעמיים ביום וכן בסיום יום הפעילות**, כולל חיטוי משטחים פנימיים, בין היתר: ידיות, דלתות, מעקים, דלפק, מחיצה, מתגים, לחצני מעלית.
 - 7.10. **יש לרוקן פחי אשפה באופן תדיר.**
 - 7.11. **יש לחטא שולחנות וכיסאות לאחר כל שימוש.**
 - 7.12. יש להציב מתקנים עם חומר לחיטוי ידיים במקומות נגישים וזמינים.
- 7.13 כללים לעבודה במטבח**
- א. יש לוודא כי המרחב בכלל האזורים התפעוליים, מאפשר שמירת מרחק, בהתאם לתקנות, גבו ככל הניתן, בין העובדים.
 - ב. **העובדים במטבח יעטו מסיכות בכל עת**, למעט עובדי מטבח הנחשפים לחום גבוה בעבודתם (פס חס, לרבות תנורים) וכן ויקפידו על רחיצת ידיים באופן תדיר.
 - ג. **תתבצע הפרדה ככל הניתן בין עובדים הנוגעים באוכל, לבין עובדים העוסקים בניקיון.** במידה והדבר לא אפשרי, תהיה הקפדה יתרה על רחיצת ידיים והיגיינה במעבר העובד לעיסוק באוכל.
 - ד. משטחי עבודה ושטחי המבנה יעברו ניקוי וחיטוי יסודי בסוף כל יום עבודה לפחות.
 - ה. **שטיפת כלים תיעשה ככל הניתן במדיח כלים בהתאם להוראות היצרן, ולאחר מכן חיטוי על ידי מים חמים בחום של 82 מעלות למשך 10 שניות לפחות.** בשטיפה ידנית, הרחיצה תבוצע במים ודטרגנט, ולאחר מכן חיטוי באמצעות טמפרטורה של 77 מעלות למשך 30 שניות לפחות או חיטוי באמצעות חומרים כימיים בריכוז של 100 מג"ל לפחות.

חלק ב' – פעילויות להתמודדות עם מקרים בהם אובחן עובד כנשא ו/או חולה קורונה

בכל גילוי של עובד חולה קורונה בשטח המפעל, יש לפנות באופן מיידי ללשכת הבריאות המחוזית לביצוע חקירה אפידמיולוגית משותפת ומלאה.

בכדי להביא לחקירה מהירה ואפקטיבית מומלץ:

1. **בחינת צעדי העובד** בשבועיים שקדם לגילוי ובחינת העובדים אשר באו עימו במגע;
2. **הקפדה על חבישת מסכה וכללי הריחוק החברתי ע"י העובדים** בהתאם [לצו בריאות העם \(נגיף הקורונה החדש\) \(בידוד בית והוראות שונות\) \(הוראת שעה\), התש"ף-2020](#)
 - 2.1. בחינה מי מהעובדים לא בא בכל מגע או ממשק עם העובד.
 - 2.2. בחינה בעבור העובדים אשר הגיעו במגע עם העובד, ואשר ניתן להבטיח כי הוקפד על חבישת מסכה ומרחק פיסי של 2 מטר לפחות, וכלל ההמלצות הרשומות לעיל.
 - 2.3. במידה ולא ניתן להבטיח עמידה בתנאים, יש לשלוח עובדים אלו לבידוד מיידי, עוד טרם הכרעת לשכת הבריאות המחוזית.
3. **המפעל ידווח על תוצאות הבחינה באופן מיידי ללשכת הבריאות המחוזית של משרד הבריאות, בציון הפרטים הבאים:**
 - 3.1. פרטים מלאים על החברה – שם החברה, ח.פ., מיקום.
 - 3.2. פרטי החולה המאומת – שם מלא, ת.ז, פלאפון.
 - 3.3. המועדים והשעות בהן שהה החולה המאומת בשטח החברה.
 - 3.4. פרטים מלאים בעבור הבחינה שבוצעה ע"י החברה.
 - 3.5. פרטים מלאים של העובדים אשר נשלחו לבידוד לאור בואם במגע עם חולה – שם מלא, ת.ז., כתובת מגורים.
4. **יבוצעו כלל פעילויות לחיטוי, סניטציה וניקיון לשמירה על היגיינה** בהתאם לחלק א' לעיל;
5. **הקפדה על הכללים המופיעים בנוהל תמזער באופן מהותי את חשיפת העובדים מחד והצורך לפגיעה בפעילות המפעל מאידך, יובהר כי הגורם המוסמך באשר לעובדים שידרשו בידוד הינה לשכת הבריאות המחוזית ובהתאם לתוצאות החקירה האפידמיולוגית.**